

LAPS

Gerrit Rietveld Academie

www.laps-rietveld.nl

[PDF](#)

2005

Orgacom – In dialoog met de Zuidas

Onderzoek

In de driehoek gemeente, kunstenaar, projectontwikkelaar is de rol van de kunstenaar (van tevoren) vaak onduidelijk. Daarom komt de autonomie en ook de toegevoegde waarde van kunstenaars in het gedrang. Tijdens de processen rond de nieuwbouw spelen politieke en tegengestelde belangen bij de verschillende partijen een belangrijke rol in het besluitvormingsproces. Door de onduidelijke rol van de kunstenaar komt de positie van de kunstenaar in het krachtenspel het eerst in het gedrang. Dat is jammer voor de kunstenaar, maar zeker ook voor de gemeente en de projectontwikkelaar omdat deze juist de vroegtijdige inbreng van de kunstenaar vragen om diens toegevoegde waarde en culturele inbreng vanuit een positie die is vrijgesteld van het krachtenspel.

Orgacom is van mening dat als de rol(len) van kunstenaars helderder worden geformuleerd en geverifieerd, en eventueel worden geformuleerd in termen van aanbod, dit zowel de autonomie van de betrokken kunstenaars als de toegevoegde waarde voor de gemeente en projectontwikkelaars bevordert. De gemeente kan beter verantwoorden waarom een kunstenaar in een dergelijk traject vroegtijdig bij het besluitvormingsproces betrokken wordt en de projectontwikkelaar heeft een duidelijker beeld wat hij wel en niet van een kunstenaar kan verwachten en op welke voorwaarden de kunstenaar werkt.

Om te komen tot aanbod/rolverdelingsscenario's interviewt Orgacom tien projectontwikkelaars of bouwers die actief zijn in de Zuidas, tien kunstenaars die ervaring hebben met dit soort processen of bezig zijn op de Zuidas en tien mensen van de gemeente die betrokken zijn bij kunst en projectontwikkeling op de Zuidas. Op basis van de interviews schrijft Orgacom ongeveer tien scenario's waarin rollen worden beschreven die kunstenaars in bovengenoemde processen kunnen vervullen. De scenario's worden vervolgens voorgelegd aan de geïnterviewden of zelfs aan een grotere groep gemeentes, kunstenaars en projectontwikkelaars, en naar aanleiding van de reacties aangepast. Het onderzoek resulteert in een publicatie en een conferentie.

Hoofdvraag

De hoofdvraag van het onderzoek is: hoe kunnen kunstenaars bijdragen in de keuzeprocessen rond de ontwikkeling van de Zuidas?

Data en onderzoeksmethode

1 Door interviews te houden met beleidsmakers, kunstenaars en projectontwikkelaars kunnen er door Orgacom scenario's worden geformuleerd waarop beleidsmakers, kunstenaars en projectontwikkelaars reageren. De reacties worden vervolgens gebruikt om de scenario's aan te passen.

2 Orgacom onderzoekt welke artikelen (voorbeelden) er in de vakliteratuur te vinden zijn van kunstenaars die in een vroegtijdig stadium bij bouw- of projectontwikkelingsactiviteiten betrokken waren. Dit literatuuronderzoek dient als input voor het bedenken van de rollen van kunstenaars in eerder genoemde ontwikkeltrajecten.

Orgacom wil het antwoord op de bovenstaande vraag beantwoorden zodat:

- Kunstenaars een beter beeld krijgen van de kaders waarbinnen ze zinvolle bijdragen kunnen leveren in projectontwikkelingstrajecten;
- projectontwikkelaars en gemeente een beter beeld krijgen van wat kunstenaars hun kunnen bieden;
- discussie op gang komt over de aard van het opdrachtgeverschap van ontwikkelaars en gemeentes in vergelijkbare situaties.

Related posts:

1. [Wat voor centrum wordt de Zuidas?](#)
2. [Zuidas Public](#)